

Nr 10.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående vissa pensioner från allmänna indragningsstaten; given Stockholms slott den 13 januari 1928.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över handelsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Felix Hamrin.

Utdrag av protokollet över handelsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 13 januari 1928.

Närvarande:

Statsministern EKMAN, ministern för utrikes ärendena LÖFGREN, statsråden THYRÉN, RIBBING, MEURLING, GÄRDE, PETTERSSON, ROSÉN, HAMRIN, ALMKVIST, LYBERG, VON STOCKENSTRÖM.

Departementschefen, statsrådet Hamrin, anför:

1:o.

I skrivelse den 5 september 1927 har kommerskollegium hemställt, att Kungl. Maj:t ville vidtaga åtgärd för beredande åt kaptenen i Skaraborgs regementes reserv, förste torvingenjören Ernst Jacob Wallgren av viss pension från allmänna indragningsstaten.

Till stöd för berörda framställning har kommerskollegium anfört i huvudsak följande.

Wallgren vore född den 11 april 1864. På sin militära bana hade han inträtt år 1881 och åtnjöte han sedan år 1914 kaptens pension, vilken till en början utgick med 2,720 kronor årligen men numera, jämlikt kungörelsen den 18 juni 1925 med bestämmelser om ny pension för vissa pensionerade

*Ang. tilläggs-
pension åt
kaptenen i
Skaraborgs re-
gementes re-
serv, förste
torvingenjören
E. J. Wall-
gren.*

*Kommers-
kollegium.*

f. d. befattningshavare i statens tjänst m. fl. pensionärer (nr 280), utgjorde 3,852 kronor årligen.

Som torvtjänsteman hade Wallgren varit anställd i statens tjänst nästan utan avbrott alltsedan den 1 september 1901, då han tillträdde befattning som torvingenjör. Denna befattning hade han innehaft till och med den 19 december 1904. Under tiden från och med den 1 februari 1905 till och med år 1906 hade han tjänstgjort som lantbruksstyrelsens torvtekniska biträde och från och med år 1907 innehade han befattningen som förste torvingenjör. Hans i denna egenskap utgående avlöningsförmåner uppginge sammanlagt till 8,400 kronor, därav 6,000 kronor i arvode, 1,000 kronor i tillfällig löneförbättring, 400 kronor i ortstillägg och 1,000 kronor i ålderstillägg. Hade torvtjänstemännen varit uppförda å ordinarie stat, torde förste torvingenjörstjänsten skäligen hava bort placeras i nuvarande 24:e lönegraden, vars pensionsunderlag utgjorde 5,076 kronor. I anslutning till vad som gällde beträffande vissa andra tjänstemän torde, om torvstaten blivit uppförd å ordinarie stat, sannolikt därvid en ålder av 65 år och 25 års tjänstetid hava föreskrivits som villkor för att hel pension finge utgå till statens torvtjänstemän. Wallgren hade under mera än 25 år varit anställd som sådan tjänsteman. Det aldrig slappnande intresse samt osedvanligt pliktrogna nit, varmed han skött sina förenämnda civila befattningar, gjorde honom enligt kollegii mening i hög grad förtjänt av att åt honom beredd pension i hans egenskap av förste torvingenjör.

Kollegium föreställde sig, att med hänsyn till den till Wallgren nu utgående militärpensionen förberörda belopp 5,076 kronor ansåges ej oavkortat böra tillkomma honom som civilpension. En skälig ersättning i pensionsväg för det arbete, Wallgren nedlagt under sin civila tjänstemannabana, syntes kollegium vara den, som framkomme, om från nämnda belopp 5,076 kronor droges två tredjedelar av hans sammanlagda militärpension eller 2,568 kronor, varigenom civilpensionen skulle uppgå till 2,508 kronor.

Statskontoret. I häröver avgivet infordrat utlåtande den 13 september 1927 har statskontoret tillstyrkt bifall till framställningen.

*Departements-
chefen.*

Under åberopande av vad i ärendet förekommit anser även jag mig böra föreslå beredande av pension åt Wallgren i hans egenskap av förste torvingenjör. I likhet med ämbetsverken håller jag före, att ett pensionsbelopp av omkring 5,000 kronor skulle i och för sig vara i detta fall väl avvägt med hänsyn till åtnjutet avlöning och anställningstidens längd. Emellertid är Wallgren redan i åtnjutande av pension för annan statsanställning, vilken pension med tillhörande förhöjningar uppgår till 3,852 kronor. Vid sådant förhållande torde i detta fall liksom eljest, då fråga är om förening av två pensioner, böra så ordnas, att Wallgren må i sammanlagda pensionsförmåner åtnjuta ett belopp, som motsvarar den större pensionen med tillägg av $\frac{1}{3}$ av den mindre pensionen. I förevarande fall skulle med tillämpning av denna regel sammanlagda pensionsförmånerna böra motsvara ett belopp av 6,360 kronor. Då Wallgren, såsom förut nämnts, redan innehar militärpension å tillhoppa 3,852 kronor, vilken torde böra lämnas orubbad, synes en tilläggspension nu böra åt honom utverkas till belopp av 2,508 kronor.

Jag ber att i detta sammanhang få erinra om att, på sätt närmare framgår av punkten 33 under tionde huvudtiteln av årets statsverksproposition, förste torvingenjörstjänsten föreslagits till indragning med utgången av april månad 1929.

Jag hemställer nu, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att kaptenen i Skaraborgs regementes reserv, förste torvingenjören Ernst Jacob Wallgren må utan rubbning av den pension med tillhörande förhöjningar, som han åtnjuter såsom förutvarande innehavare av militär beställning, från och med dagen näst efter den, då han lämnar befattningen såsom förste torvingenjör, dock tidigast från och med den 1 maj 1929, under sin återstående livstid åtnjuta pension från allmänna indragningsstaten till belopp av 2,508 kronor årligen.

2:o.

I en av kommerskollegium med eget utlåtande den 31 oktober 1927 överlämnad ansökning har e. o. kanslibiträdet hos detta ämbetsverk fröken Gurli Hegardt i samband med begärt entledigande från sin befattning med utgången av juni månad 1928 anhållit, att kollegium måtte hos Kungl. Maj:t göra framställning om utverkande av pension åt henne.

Ang. pension åt e. o. kanslibiträdet hos kommerskollegium G. Hegardt.

Av ansökningen bifogad handling framgår, att fröken Hegardt är född den 31 januari 1861.

I sitt förenämnda utlåtande har kommerskollegium anfört i huvudsak följande.

Fröken Hegardt hade den 1 september 1907 antagits till e. o. biträde å kollegii fartygsregistreringsavdelning och hade under tiden 1 januari 1908 — 31 december 1921 varit anställd såsom e. o. biträde hos kollegium. Sistnämnda anställning finge anses fullt jämförlig i fråga om åren 1908 — 1918 med kvinnlig biträdestjänst i dåvarande första graden och beträffande åren 1919 — 1921 med dylik tjänst i dåvarande andra graden. Under tiden 1 januari 1922 — 30 juni 1925 hade fröken Hegardt tjänstgjort såsom e. o. kontorsbiträde och alltsedan den 1 juli 1925 såsom e. o. kanslibiträde. Hennes lön vore för närvarande 2,676 kronor, oberäknat dyrtidstillägg.

Kommerskollegium.

Den 31 januari 1928 uppnådde fröken Hegardt en levnadsålder av 67 år och den 1 juli samma år kunde hon tillgodoräkna sig mera än 20 tjänstår i statens tjänst. Kollegium finge vitsorda, att hon städe med utmärkt flit, utmärkt ordentlighet och mycket god omdömesförmåga fullgjort de henne åliggande arbetsuppgifter. På grund av sin levnadsålder vid inträdet i statens tjänst hade hon icke anmält sig till erhållande av ordinarie befattning, ehuru hennes tjänstgöring varit fullt likvärdig med ordinarie befattningshavares.

Då hon uppure avlöning enligt sjunde lönegraden i gällande avlöningsreglemente, skulle hon, därest hon varit ordinarie befattningshavare, vid uppnådd pensionsålder blivit berättigad att komma i åtnjutande av avkortad

pension motsvarande $\frac{20}{30}$ av pensionsunderlaget, 1,716 kronor, eller efter föreskriven avrundning 1,152 kronor. Detta belopp borde emellertid minskas något med hänsyn därtill, att fröken Hegardt icke erlagt några avgifter för sin pensionering. Pensionsbeloppet syntes lämpligen böra bestämmas till 1,044 kronor.

Därest det emellertid skulle anses lämpligare att ansluta sig till vad särskilda sakkunniga i sitt den 29 mars 1927 avgivna betänkande med förslag till ny civil pensionslag m. m. föreslagit i fråga om pension för icke-ordinarie befattningshavare, skulle fröken Hegardt böra komma i åtnjutande av avkortad pension motsvarande $\frac{20}{30}$ av ett pensionsunderlag å 1,644 kronor eller efter sedvanlig avrundning 1,104 kronor. Även detta belopp borde av nysss angiven orsak minskas något, förslagsvis till 1,008 kronor.

Statskontoret. Statskontoret har i infordrat utlåtande den 5 december 1927 tillstyrkt ett pensionsbelopp av 1,008 kronor.

*Departements-
chefen.* I likhet med ämbetsverken finner jag goda skäl tala för att åt fröken Hegardt, när hon vid framskriden ålder och efter tjuguarigt arbete i statens tjänst lämnar sin anställning, beredes någon pension, ehuru hon icke varit ordinarie befattningshavare. Mot det av kommerskollegium alternativt föreslagna och av statskontoret tillstyrkta beloppet av pensionen, vilken torde böra utgå från allmänna indragningsstaten, har jag intet att erinra.

Jag får därför hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att e. o. kanslibiträdet hos kommerskollegium fröken Gurli Hegardt må från och med månaden näst efter den, då hon lämnar sin anställning hos nämnda ämbetsverk, å allmänna indragningsstaten under sin återstående livstid uppbära en årlig pension av 1,008 kronor.

Vad chefen för handelsdepartementet sålunda hemställt, däri statsrådets övriga ledamöter instämma, behagar Hans Maj:t Konungen bifalla samt förordnar, att proposition i ämnet skall till riksdagen avlätas av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:
Einar Engelstedt.